

hvorledes jeg da som Medlem af Regjeringen vilde stille mig ligeoverfor den.

Ordføreren: Det er ganske vist, at man ved at komme i den Stilling, hvori jeg er kommen til denne Sag, befinder sig meget besværet. Jeg har en saa varm Interesse som Nogen for, at Loven skal bringes igjennem, men jeg kan paa den anden Side ikke komme til at sige, at 2 og 2 er 5, hvormeget man ogsaa vil tvinge mig dertil. Jeg skal derfor nødtvingen holde fast paa, hvad jeg anseer for Ret og retfærdigt, uden at tage noget Hensyn til, om derved Loven kan fremmes eller ikke. Jeg skal først henvende mig til den ærede Landstingsmand (Lehmann), som med saa stor Varme traadte op for det Standpunkt, som Indenrigsministeren indtager. Jeg beklager mig, troer jeg med Føje, over, at den ærede Taler ikke holder sig directe til Sagen, men at han indstuder visse Formodninger om det Standpunkt, som Andre indtage i den, og som det synes mig i høi Grad ere ubillige og talsfald ikke have det Mindste med Sagen her at bestille. Den ærede Landstingsmand veed aldeles ikke, hvorledes min Stilling er til Sagen, og hvis han vidste det, skal det ikke have nogen Indflydelse paa den, men naar han omtalte det som Noget, der var ham let forstaaeligt, og Noget, han kunde betragte som forklarligt, at naar man opfattede Sagen paa en vis Maade og vilde eensidig drive en Befæstning gjennem af Kjøbenhavn, maatte Meget stille sig anderledes, saa maa jeg betragte alt dette som Sagen uedkommende. Jeg har ikke med mine Ord fremkaldt Sigt, og jeg vil tilføje, hvis det kan interessere Nogen, at det er ikke mit Standpunkt. Men det vedkommer slet ikke Sagen.

Jeg skal iøvrigt vende tilbage til nogle af den ærede Landstingsmands Ytringer, naar jeg først har talt den høitæredede Minister, forbi han har gjort mig en Indrømmelse, der efter min Overbeviisning vilde, hvis det blot kom an paa Discussionen af dette Forhold, give mig en ubestridelig Sejr. Den høitæredede Minister siger nu, at i et Punkt er han enig med mig, at det er ganske væsentligt at

vide, for at man skal kunne dømmen om nærværende Lovs Retfærdighed ligeoverfor Cierne, at Monarchiet ikke vil opgive Boldene, medmindre det faaer denne Expropriationslov. Derom er der altsaa tilveiebragt fuldstændig Enighed, at Spørgsmaalet har stor Betydning med Hensyn til nærværende Expropriations Billighed og Retfærdighed, at man maa ansee det for afgjort, at naar Monarchiet sagde: Ja, Boldene vilde maaffee ogsaa opgives, ellers vilde Loven ikke længer kunne fastholdes. Men siger den høitæredede Minister, det er vist, at det vil Monarchiet ikke; Monarchiet vil sige: Saa længe vi ikke faaer denne Lov, fastholde vi de nuværende Fæstningsværker, og derfor kunne vi med fuldkommen Rolighed votere Loven, thi de Ciere, der troe at have Udfigt til fremtidig at blive satte i en friere Besiddelse af deres Eiendomme, smigre sig med et aldeles forsængeligt og illusorisk Haab, Monarchiet vil nemlig ingensinde give Fæstningsboldene ud af sin Haand, forinden Expropriationen er vedtagen. Der er af en æret Taler (Lehmann) opstillet tvende forskellige Opfattelser og dertil føjet en tredje, som han betegnede som illohal, den nemlig, at Monarchiet sagde: Fæstningsbolden er haandfaaet Pant, den opgive vi ikke, førend Expropriationen er vedtaget. Jeg maa nu tilstaae, at jeg ikke formaar at see nogen Forskel paa det Standpunkt, den høitæredede Indenrigsminister indtager i denne Sag, og den Opfattelse, som den ærede Taler betegnede som illohal. Det maa imidlertid blive en Sag mellem Indenrigsministeren og den ærede Medlem, hvorvidt denne Fremgangsmaade vilde være illohal. For mig stiller det sig saaledes, at jeg takker for den høitæredede Ministers Indrømmelse, men jeg tiltræder ikke Forudsætningen og det er mig aldeles umuligt at kunne det. Jeg troer, at det for Monarchiet er umuligt at stille sig saaledes. Dette Spørgsmaal, om Kjøbenhavn skal betragtes som en aaben By eller som en Høvebefæstning i Landet, troer jeg, maa komme til Afgjørelse for Monarchiets lovgivende Magt. Jeg føler mig fuldkommen overbevist om, at hvis Afgjørelsen skulde falde i den Retning, at der fremtidig ikke kunde være Tale om at beholde Kjøbenhavn som Fæstning, vilde Monarchiet ikke falde paa at holde paa Fæstnings-